

Que callin!

Fa uns dies, vaig llegir una entrevista a Philip Roth, l'implacable escriptor nord-americà, amb motiu de la publicació de la seva última novel·la (*L'espectre se'n va*, La Magrana). Roth afirmava que era necessari ser nord-americà per odiar profundament el país. L'escriptor explicava que si algun antiamericà forani li feia una crítica superficial, li manava que callés. I continuava així: *“El teu propi país et pot tornar boig, com la teva família, com la teva dona, l'estimes i l'odies al mateix temps”*. Salvant totes les distàncies, vaig pensar en el sentiments que desperta Catalunya. No hi ha res com ser català per odiar-la i estimar-la intensament. Amb tot, l'anticatalanisme promogut més enllà de les nostres fronteres, ha donat els seus fruits indiscutibles. De segur que molts de vostès guarden a la memòria certs comentaris anticatalans, etzibats amb tota la impudícia del món. Jo tinc la meua col·lecció particular: *“Barcelona es bonita, pero de que os sirve si os pasais el día trabajando?”*, *“A mi me parece bien que exista Cataluña, lo que no me parece bien es que se hable catalán”*, *“Los catalanes sois unos egoistas”*... Val a dir que, després de rebre aquestes sentències, no he fet callar ningú. Per evitar confrontacions, m'he limitat a un sospir de resignació. Alguns diuen que aquesta és una actitud típicament catalana. Vet aquí la capacitat històrica d'abaixar-se els pantalons. Caldria prendre exemple dels anticatalanistes militants, tant persistents ells, que decideixen que a Catalunya ningú els ha de parlar català, que és una llengua que no serveix per a res. Tampoc m'oblido dels representants polítics. D'aquest últim, en concret, que ha tingut la simpàtica ocurrència de reduir la nostra cultura al llistat de noms d'una guia telefònica. Nosaltres tant passius i ells que no perden mai l'esperança d'anorrear la pluralitat cultural. L'odi d'aquests, com diu Roth, em sembla estúpid i superficial. També minoritari, encara que faci molt de soroll. La crítica dels catalans cap a nosaltres mateixos és l'única que em sembla útil, productiva i digne d'existència. La indiferència respecte la llengua, la inoperància dels polítics, la manca de compromís cultural o la passivitat social són alguns dels elements que haurien de centrar la nostra voluntat de canvi. Potser així podríem avançar amb més esperança cap al futur. Pel que fa als baladrers, els intolerants, els mentiders, els dinosaures, els calumniadors, els crispadors radiofònics, els ignorants, els mediocres, els insensibles i els xulos ibèrics, valdria la pena recordar-los la sàvia costum de parlar només d'allò que es coneix. Una actitud intel·ligent que no és a l'abast de tothom. Les cavernes són profundes i encara n'estem sortint. Ens toca als catalans mirar cap endavant. I els altres, els que no saben res, que callin!

Clara Esquena i Freixas

